

Webinar reeks. In de week van 15-19 november organiseerde de Themagroep Waterkwaliteit van het Koninklijk Waternetwerk dagelijks een webinar van 15.30 tot 17:00uur.

Het webinar op de vrijdag ging over verantwoord waterplezier en -vertier. Op steeds meer plaatsen zoeken mensen op een warme dag verkoeling in het oppervlaktewater, ook op plaatsen waar dat vanuit het oogpunt van veiligheid of gezondheid niet verstandig is. Hoe gaan we daarmee om in Nederland? Deze vraag stond centraal in het webinar Verantwoord waterplezier en -vertier. De organisatie was in handen van Anke Durand (Waterschap Vechtstromen) en Martin de Haan (Royal HaskoningDHV). Presentaties werden gegeven door Ciska Schets (RIVM), Imke Leenen (H2Oké), Joost Stoffels (Waternet/Waterschap Amstel, Gooi en Vecht) en Ivo Derksen (Breda). Ook Josine van de Boogaard van de GGD Rotterdam leverde een bijdrage aan de discussie. Terugkijken kan hier! <https://www.waternetwerk.nl/knw-activiteiten/438-wok5-verantwoord-waterplezier>

Wildzwemmen: van gedogen tot wegwijzer

Omdat niet alle 'wildzwemlocaties' (kunnen) worden aangewezen als officiële zwemwaterlocaties en omdat wildzwemmen vaak wordt gedoogd voldoet Nederland niet aan de Europese Zwemwaterrichtlijn. Het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat heeft daarom aan het RIVM de opdracht gegeven om een helder en eenduidig proces te schetsen van de wijze waarop omgegaan moet worden met zwemmen op 'wildlocaties'. De Werkgroep Wildzwemmen, waar Ciska Schets deel van uitmaakt, heeft hiervoor een stappenplan opgesteld. De formele uitkomst kan zijn: óf de locatie moet worden aangewezen als officiële locatie, óf er moet een negatief zwemadvies komen dan wel een zwemverbod, met zo nodig handhaving en inclusief bebording. De praktijk is echter weerbarstiger. Gemeenten zoeken naar mogelijkheden om wildzwemmen toch verantwoord te laten plaatsvinden. Hoe dat moet en welke consequenties dat heeft is onderwerp van nader onderzoek van de werkgroep én van deze webinar.

Wie doet (maar) wat in Nederland Waterland?

Imke Leenen presenteerde een kort overzicht van de relevante regelgeving. Zij maakte ook duidelijk dat er een wirwar van rollen en verantwoordelijkheden is met betrekking tot zwemmen in oppervlaktewater. Rijksoverheid, provincie, waterbeheerder, gemeente (met de GGD als adviseur), recreatieschappen/uitbaters en ook de recreanten zelf zijn betrokken. De invulling van de rol van gemeenten kent verschillende vormen, zoals aangetoond aan de hand van drie casussen. Groningen heeft zich ingespannen om een veelgebruikte zwemplek veilig en schoon te maken, Breda zorgt voor een continue meting van de waterkwaliteit op meerdere locaties in de stad en Utrecht combineert een locatiespecifiek beleid met een intensieve voorlichting. De overeenkomst tussen de gemeenten én de boodschap van deze presentatie is om te 'denken vanuit de burger'.

Wildzwemmen en waterkwaliteit in Amsterdam, de praktijk en knelpunten

Joost Stoffels schetste de situatie in Amsterdam: met een verbeterende waterkwaliteit is ook een toename van de zwemmers in de Amsterdamse stadswateren zichtbaar. Waternet AGV meet de waterkwaliteit op veel wildzwemlocaties, onderzoekt stromingen, verblijftijden en bronnen van verontreiniging, bemeet rioolwateroverstortingen en maakt gebruik van nieuwe, snelle meettechnieken. Dit geeft beter inzicht in waar en wanneer de kwaliteit slecht is en wat daarvan de oorzaken zijn. De gemeente streeft naar duidelijke richtlijnen en beleid, maar generiek toepassing van regels op alle locaties is in de praktijk niet werkbaar. Gedachtenvorming is gaande over de wenselijkheid om meetgegevens actiever te delen, meer informatievoorziening over risico's en mensen indringender waarschuwen van burgers voor een slechte waterkwaliteit.

Verkoeling en vertier aan het water voor bewoners. Meegenieten mag; ergens anders...

Breda wil mensen meer gelegenheid geven om te genieten van het vele water, zonder overbelasting van officiële locaties en natuurgebieden. Daarom is een verkenning uitgevoerd van plekken die zich lenen om aan of in het water te verblijven 'verkoeling en vertier'. Het resultaat was het voornemen om meer plekken te realiseren. Dat leverde positieve, maar ook zeer kritische reacties van burgers met beoogde locaties in hun 'achtertuin'. Daardoor kwam de gemeente goed in gesprek met de burgers. Dat leverde inzicht in de wensen en gevoeligheden van de burgers op waar de gemeente de komende tijd actief mee aan de slag kan.

Conclusie: Omgaan met waterplezier en -vertier is maatwerk. Steekwoorden zijn: **meten** (waar, wanneer en waardoor is de waterkwaliteit slecht?), **voorlichten** (wat zijn de risico's?), **waarschuwen** (waar is het echt onveilig of ongezond?) en **communiceren** (wat wil de burger?).